

Σχεδιασμός εισαγωγής στη Δραματική Ποίηση

Υπό Γ. Ε. Μανουσάκη
3ο Γυμνάσιο Πειραιά

Λόγος

προφορικός

γραπτός

πεζός

ποιητικός

Έπος

Λυρική ποίηση

Δραματική Ποίηση

Δραματική Ποίηση

Προέλευση του δράματος

Δρώμενα: θρησκευτικές τελετές, ιεροπραξίες

Διόνυσος (Φρυγία)

Έκσταση

Θεοληψία

Μεταμφίεση, σύμβολα λατρείας, Βακχικοί θίασοι

Διθύραμβος

- ▶ Θρησκευτικό ἄσμα προς τιμὴν του θεοῦ Διονύσου, συνόδευε τις τελετουργικὲς πράξεις των βακχικῶν θιάσων
- ▶ Αρίων – Σάτυροι – ευρετής του τραγικοῦ τρόπου
- ▶ Θεσπιδες —————> πρώτος υποκριτής

Τραγωδία

Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης, ἠδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις, δρώντων καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας, δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν

Κατὰ ποσὸν μέρη

Επικά

πρόλογος
επεισόδια
έξοδος

Λυρικά

πάροδος
στάσιμο
κομμοί
μονωδίες
διωδίες

Κατὰ ποιὸν μέρη

- μῦθος
- ἦθος
- λέξις
- ὄψη
- μέλος
- διάνοια

Περιεχόμενο Τραγωδίας

Διονυσιακή παράδοση

αργότερα «απροσδιόνυσα»

άντλησε θέματα από Αργοναυτικό κύκλο,
Θηβαϊκό κύκλο και Τρωϊκό κύκλο

Θρησκευτικός χαρακτήρας τραγωδίας

Χώρος και χρόνος παράστασης: διονυσιακός

Τιμητική θέση ιερέως Ελευθερέως Διονύσου

Στεφάνι κισσού - θυμέλη

Πλοκή μύθου

Παντοδυναμία θεών (Υβρις-Νέμεσις-Τίσις)

Κάθαρση

- ▶ Απολύτρωση σε ηθικό πεδίο
- ▶ Εξαγνισμός σε ψυχολογικό-αισθητικό πεδίο
- ▶ Παιδευτικός ρόλος τραγωδίας

Το αρχαίο θέατρο

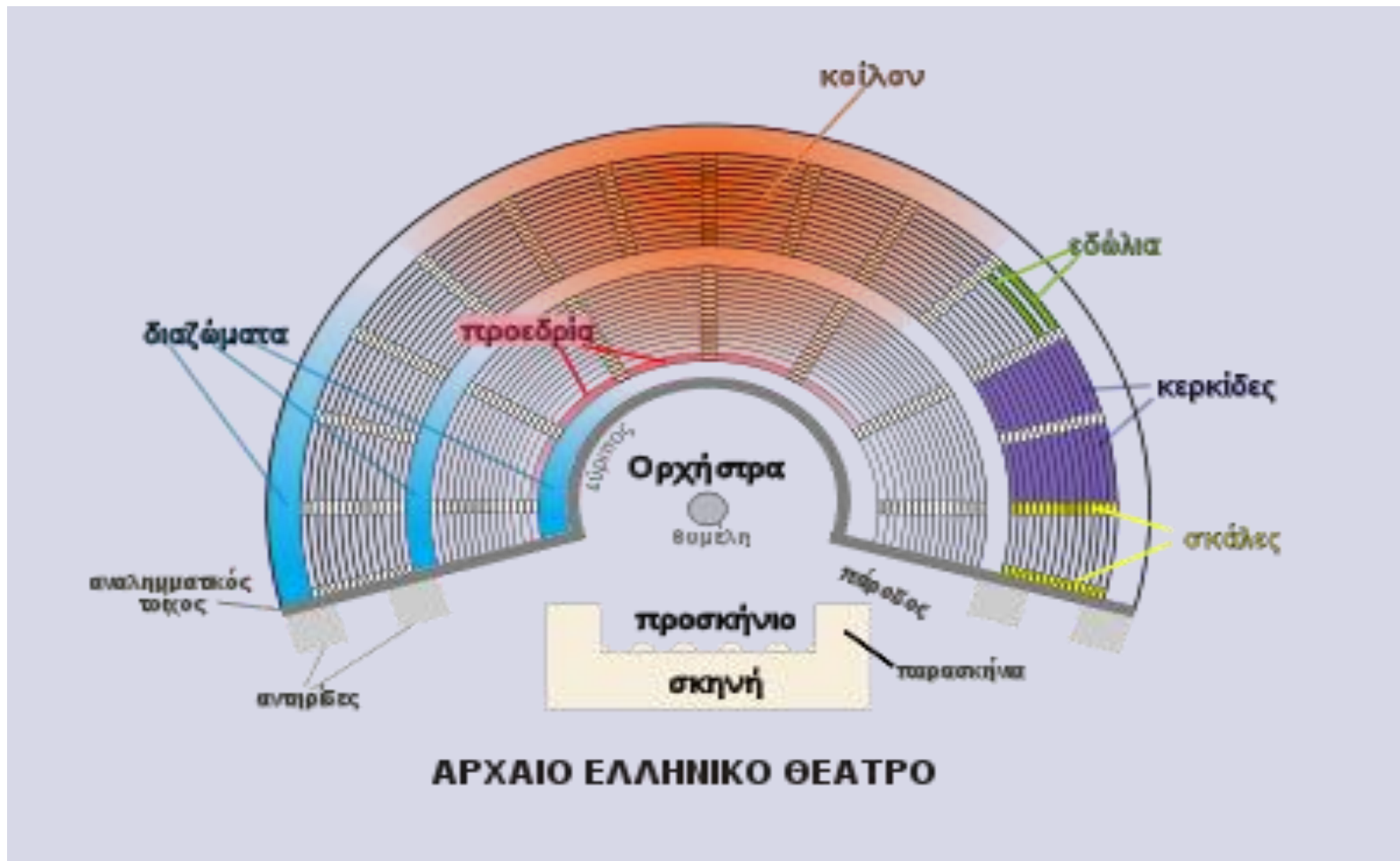
Αποτελείται από:

- ▶ Κυρίως θέατρο ή κοίλο (κερκίδες, κλίμακες, διαζώματα) —————> θεατές
- ▶ Ορχήστρα (θυμέλη) —————> χορός
- ▶ Σκηνή (λογείο, θεολογείο) —————> ηθοποιοί

Πάροδοι

δεξιά (για τους θεατές) = από πόλη ή λιμάνι,
αριστερά = από αγρούς ή άλλη πόλη

Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο

Μηχανήματα αρχαίου θεάτρου

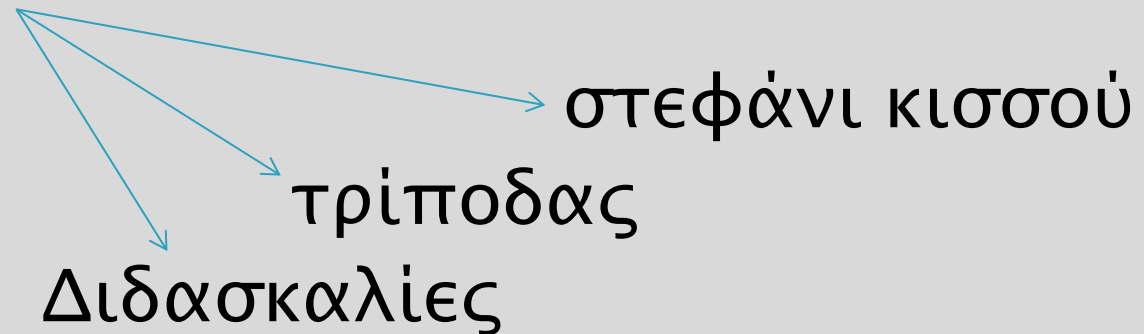
- ▶ Εκκύκλημα
- ▶ Περίακτοι
- ▶ Μηχανή ή αιώρημα (από μηχανής θεός)
- ▶ Χαρώνειαι κλίμακες

Συντελεστές Παράστασης

- ▶ Ποιητής
- ▶ Ηθοποιοί
- ▶ Σκευή
- ▶ Χορός

Αγώνες Δραματικής Ποίησης

- Χορηγός
- Προάγωνας
- Κριτές
- Κοινό
- Διακρίσεις

Οι τρεις μεγάλοι Τραγικοί

❖ Αισχύλος

❖ Σοφοκλής

❖ Ευριπίδης

από σκηνης φιλόσοφος

Αισχύλος

- ▶ (525–456 π.Χ.)
- ▶ πρόσθεσε το δεύτερο υποκριτή
- ▶ μεγάλωσε τα διαλογικά μέρη
- ▶ έκανε καινοτομίες στη σκηνογραφία και τη χορογραφία
- ▶ έγραψε 90 περίπου έργα, από τα οποία σώθηκαν 7

Σοφοκλής

- ▶ (496 – 406 π.Χ.) διακρίθηκε στη διαγραφή των χαρακτήρων, παριστάνοντας τους ήρωές του ως ιδανικά πρότυπα. Πρόσθεσε τρίτο υποκριτή, αύξησε τα μέλη του χορού από 12 σε 15, περιόρισε τα χορικά ακόμα περισσότερο προς όφελος του διαλόγου και πρωτοπαρουσίασε τη *φρυγική αρμονία* (μελοποιία) στις σκηνικές μονωδίες. Από τα 130 περίπου δράματά του σώθηκαν 7

Ευριπίδης

- ▶ (480 – 406 π.Χ.) υπήρξε ο δραματικότερος όλων, κατά τον Αριστοτέλη. Καινοτόμησε φέρνοντας την ομιλούμενη γλώσσα στο θέατρο. Επινόησε τον πρόλογο, συντόμευσε ακόμα περισσότερο τα χορικά, κάνοντάς τα σχεδόν "εμβόλιμα", και συνήθιζε να δίνει τις λύσεις με τον "από μηχανής θεό". Έδειξε ανεξαρτησία απέναντι στη θρησκεία, υποστήριξε τη θέση της γυναίκας, χρησιμοποίησε πολύ τα γνωμικά (γι' αυτό και ονομάστηκε "από σκηνής φιλόσοφος") και παρουσίασε τους χαρακτήρες των ηρώων του, όπως ακριβώς παρουσιάζονται στην πραγματικότητα. Από τα 92 έργα του σώθηκαν 17 τραγωδίες και ένα σατυρικό δράμα